

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2017/541 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 15 март 2017 година

относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет (¹),

в съответствие с обикновената законодателна процедура (²),

като имат предвид, че:

- (1) Съюзът се основава на универсалните ценности човешко достойнство, свобода, равенство и солидарност, и зачитане на правата на човека и основните свободи. Той се основава на принципите на демокрацията и правовата държава, които са общи за държавите членки.
- (2) Извършването на терористични актове представлява едно от най-сериозните посегателства върху универсалните ценности: човешко достойнство, свобода, равенство и солидарност, и зачитане на правата на човека и основните свободи, на които се основава Съюзът. То също представлява една от най-сериозните заплахи за демокрацията и правовата държава — принципи, които са общи за държавите членки и на които се основава Съюзът.
- (3) Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета (³) е крайъгълният камък на действията на наказателното правоъдие на държавите членки в борбата с тероризма. Общата за всички държави членки правна рамка, и по-специално хармонизираното определение за терористични престъпления служи като еталон за обмена на информация и сътрудничеството между националните компетентни органи по силата на Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета (⁴), решения 2008/615/ПВР (⁵) и 2005/671/ПВР на Съвета (⁶) и Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета (⁷) и рамкови решения 2002/584/ПВР (⁸) и 2002/465/ПВР (⁹) на Съвета.

(¹) ОВ С 177, 18.5.2016 г., стр. 51.

(²) Позиция на Европейския парламент от 16 февруари 2017 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 7 март 2017 г.

(³) Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно борбата срещу тероризма (ОВ L 164, 22.6.2002 г., стр. 3).

(⁴) Рамково решение 2006/960/ПВР на Съвета от 18 декември 2006 г. за опростяване обмена на информация и съдебни съдържания между правоприлагашите органи на държавите – членки на Европейския съюз (ОВ L 386, 29.12.2006 г., стр. 89).

(⁵) Решение 2008/615/ПВР на Съвета от 23 юни 2008 г. за засилване на трансграничното сътрудничество, по-специално в борбата срещу тероризма и трансграничната престъпност (ОВ L 210, 6.8.2008 г., стр. 1).

(⁶) Решение 2005/671/ПВР на Съвета от 20 септември 2005 г. относно обмена на информация и сътрудничеството по отношение на терористични престъпления (ОВ L 253, 29.9.2005 г., стр. 22).

(⁷) Регламент (ЕС) № 603/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за създаване на система Евродак за сравняване на дактилоскопични отпечатъци с оглед ефективното прилагане на Регламент (ЕС) № 604/2013 за установяване на критерии и механизми за определяне на държавата членка, компетентна за разглеждането на молба за международна закрила, която е подадена в една от държавите членки от гражданин на трета държава или от лице без гражданство и за искане на сравнения с данните в Евродак от правоприлагашите органи на държавите членки и Европол за целите на правоприлагането и за изменение на Регламент (ЕС) № 1077/2011 за създаване на Европейска агенция за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в областта на свободата, сигурността и правосъдието (ОВ L 180, 29.6.2013 г., стр. 1).

(⁸) Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 18.7.2002 г., стр. 1).

(⁹) Рамково решение 2002/465/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно съвместните екипи за разследване (ОВ L 162, 20.6.2002 г., стр. 1).

- (4) През последните години терористичната заплаха нарасна и претърпя бърза еволюция. Лицата, определяни като „чуждестранни бойци терористи“, пътуват в чужбина с цел тероризъм. Завръщащите се чуждестранни бойци терористи представяват повишена заплаха за сигурността на всички държави членки. В няколко държави членки беше установена връзка между чуждестранни бойци терористи и извършени неотдавна нападения и заговори. Освен това Съюзът и неговите държави членки са изправени пред нарастваща заплаха от лица, които са възхновявани или получават указания от терористични групи в чужбина, но не напускат Европа.
- (5) В своята Резолюция 2178 (2014) Съветът за сигурност на ООН изрази загриженост във връзка с нарастващата заплаха от чуждестранните бойци терористи и поиска от всички държави — членки на ООН, да гарантират, че престъпленията, свързани с товаявление, са наказуеми съгласно националното право. В този смисъл през 2015 г. Съветът на Европа прие Допълнителния протокол към Конвенцията на Съвета на Европа за предотвратяване на тероризма.
- (6) Като се отчита развитието на терористичните заплахи за Съюза и държавите членки и правните задължения на Съюза и държавите членки съгласно международното право, определението за терористични престъпления, за престъпления, свързани с терористична група, и за престъпления, свързани с терористични дейности, следва допълнително да се сближи във всички държави членки, за да обхваща по-пълно деянията, свързани по-специално с чуждестранните бойци терористи и финансирането на тероризма. Тези деяния следва да бъдат също наказуеми когато се извършват посредством интернет, включително социалните медии.
- (7) Освен това трансграничният характер на тероризма изисква силни координирани ответни действия и сътрудничество в рамките на държавите членки и помежду им, както и със и между компетентните агенции и органи на Съюза в борбата с тероризма, включително Евроуст и Европол. За тази цел следва да се използват ефикасно наличните инструменти и ресурси за сътрудничество, като например съвместните екипи за разследване и координационните срещи, организирани от Евроуст. Глобалният характер на тероризма налага международен отговор, който изисква от Съюза и неговите държави членки да засилят сътрудничеството със съответните трети държави. Решителният съгласуван отговор и сътрудничеството са необходими и за обезпечаването и получаването на електронни доказателства.
- (8) Настоящата директива посочва изчерпателно рецида тежки престъпления, например посегателствата срещу човешкия живот, като умишлени деяния, които могат да се квалифицират като терористични престъпления, когато и доколкото са извършени с конкретна терористична цел, а именно силно сплашване на населението или неправомерно принуждаване на правителство или международна организация да извършат или да се въздържат от извършването на определено действие, или сериозно дестабилизиране или унищожаване на основните политически, конституционни, икономически или социални структури на дадена държава или международна организация. Заплахата за извършване на такива умишлени деяния следва също да се счита за терористично престъпление, когато въз основа на обективни обстоятелства е установено, че подобна заплаха е отправена с такава терористична цел. От друга страна, действия, с които се цели например принуждаване на правителство да извърши или да се въздържи от извършването на определено действие, но които не са включени в изчерпателния списък с тежки престъпления, не се считат за терористични престъпления в съответствие с настоящата директива.
- (9) Престъпленията, свързани с терористични дейности, са от много тежко естество, тъй като имат потенциала да доведат до извършването на терористични престъпления и да позволят на терористите и терористичните групи да поддържат и развиват допълнително престъпните си дейности, което оправдава криминализирането на подобни деяния.
- (10) Престъплението публично подстрекаване към извършване на терористично престъпление, включва, *inter alia*, възхваляването и оправдаването на тероризъм или разпространяването на послания или изображения онлайн и офлайн, включително свързани с жертвите на тероризъм, като начин за набиране на подкрепа за терористични каузи или за сериозно сплашване на населението. Подобно действие следва да бъде наказуемо, когато създава опасност от извършване на терористични актове. Във всеки конкретен случай, когато се преценява дали е създадена такава опасност, следва да се вземат под внимание конкретните обстоятелства по случая, като например авторът и адресатът на посланието, както и контекстът, в който е извършен актът. Значението и достоверният характер на опасността също следва да се вземат предвид при прилагането на разпоредбата за публично подстрекаване в съответствие с националното право.
- (11) Криминализирането на получаването на обучение с цел тероризъм допълва съществуващото престъпление представяне на обучение и е конкретно насочено към заплахите, произтичащи от лицата, които активно се подготвят за извършването на терористични престъпления, включително тези, които в крайна сметка действат самостоятелно. Получаването на обучение с цел тероризъм включва получаването на знания, документация или практически умения. Самостоятелното обучение, включително чрез интернет или консултиране с други учебни материали, също следва да се счита за получаване на обучение с цел тероризъм, когато е резултат от активно поведение и се прави с намерението за извършване или допринасяне за извършването на терористично престъпление.

В контекста на всички конкретни обстоятелства по случая за това намерение може например да се заключи от вида на материалите и честотата на консултациите. По този начин изтеглянето на наръчник за направата на експлозиви с цел извършване на терористично престъпление би могло да се счита за получаване на обучение с цел тероризъм. От друга страна, самото посещение на уебсайтове или събирането на материали за законни цели, като например академични или научноизследователски цели, не се счита за получаване на обучение с цел тероризъм съгласно настоящата директива.

- (12) Предвид сериозността на заплахата и особено нуждата да се пресече потокът от чуждестранни бойци терористи, е необходимо да се криминализира заминаването в чужбина с цел тероризъм, а именно не само извършването на терористични престъпления и предоставянето или получаването на обучение, но и участието в дейностите на терористична група. Пътуването само по себе си не е задължително да се криминализира. Освен това пътуването до територията на Съюза с цел тероризъм представлява все по-голяма заплаха за сигурността. Държавите членки могат също да вземат решение за справяне с терористични заплахи, произтичащи от пътуване с цел тероризъм до съответната държава членка, като криминализират подготвителните действия, които могат да включват планиране или заговор, с цел извършване или допринасяне за извършването на терористично престъпление. Всяко действие, улесняващо подобно пътуване, също следва да се криминализира.
- (13) Незаконната търговия с огнестрелни оръжия, нефт, наркотици, цигари, фалшифицирани стоки и предмети на културата, както и трафика на хора, рекетът и изнудването се превърнаха в доходносен начин за финансиране на терористичните групи. В този контекст засилващите се връзки между организираната престъпност и терористичните групи представляват все по-голяма заплаха за сигурността на Съюза и следователно следва да се вземат под внимание от органите на държавите членки, участващи в наказателното производство.
- (14) Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ установява общи правила относно предотвратяването на използването на финансовата система на Съюза за целите на изпиранието на пари или финансирането на тероризма. В допълнение към този превантивен подход финансирането на тероризма следва да бъде наказуемо в държавите членки. Криминализирането следва да обхваща не само финансирането на терористични актове, но и финансирането на терористична група, както и други престъпления, свързани с терористични дейности, като например набирането и обучението на терористи или пътуването с цел тероризъм, с оглед да се възпрепятстват структурите за подкрепа, улесняващи извършването на терористични престъпления.
- (15) Представянето на материална помощ с цел тероризъм чрез лица, които участват или действат като посредници в предлагането или движението на услуги, активи и стоки, включително търговски сделки, включващи влизане или излизане от Съюза, като продажба, придобиване или размяна на предмети на културата с археологическа, художествена, историческа или научна стойност, които са незаконно изнесени от район, контролиран от терористична група по време на изнасянето, следва да бъде наказуемо в държавите членки като помагачество на тероризма или финансиране на тероризма, ако е извършено със знанието, че тези операции или приходите от тях са предназначени да бъдат използвани, изцяло или частично, с цел тероризъм или ще облагодетелстват терористични групи. Може да бъдат необходими допълнителни мерки за ефективна борба с незаконната търговия с предмети на културата като източник на приходи за терористичните групи.
- (16) Опитът за пътуване в чужбина с цел тероризъм, предоставяне на обучение с цел тероризъм и набиране на хора за терористични цели, следва да бъдат наказуеми.
- (17) По отношение на престъплението, предвидени в настоящата директива, понятието за умысел трябва да се прилага към всички елементи, съставляващи тези престъпления. Дали дадено действие или бездействие е умишлено, може да се установи на базата на обективни фактически обстоятелства.
- (18) За физическите и юридическите лица, отговорни за такива престъпления, следва да се предвидят наказания и санкции, които да отразяват тежестта на престъплението.
- (19) Когато набирането и обучението с цел тероризъм са насочени към дете, държавите членки следва да гарантират, че съдите могат да вземат предвид това обстоятелство при определянето на наказанието за извършителите, въпреки че съдите не са задължени да увеличават наказанието. По своя преценка съдията преценява това обстоятелство заедно с останалите факти по конкретното дело.

⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпиранието на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/EО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/EО на Комисията (OB L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

- (20) Следва да се установят правила за компетентността, за да се гарантира ефективното преследване на посочените в настоящата директива престъпления. По-специално, изглежда целесъобразно да се установи компетентността за престъплениета, извършени от предоставящите обучение с цел тероризъм, независимо от тяхната националност, с оглед на възможните последици от такива деяния на територията на Съюза и на тясната материална връзка между престъпленията предоставяне и получаване на обучение с цел тероризъм.
- (21) За да се осигури успешното провеждане на разследванията и наказателното преследване на терористичните престъпления, престъпленията, свързани с терористични групи, или престъпленията, свързани с терористични дейности, отговарящите за разследването или за наказателното преследване на такива престъпления следва да разполагат с възможността да използват ефективни способи за разследване, като например използваните в борбата с организираната престъпност или с други тежки престъпления. Използването на тези способи, в съответствие с националното право, следва да е целенасочено и да е съобразено с принципа на пропорционалност и естеството и тежестта на разследваните престъпления и следва да зачита правото на защита на личните данни. Тези способи следва да включват, когато това е уместно, например претърсване на лично имущество, прихващане на съобщения, наблюдение под прикритие, включително електронно наблюдение, правенето и съхраняването на звукозаписи, направени в частни или обществени превозни средства и места, както и на визуални изображения на лица в обществените превозни средства и места, и финансови разследвания.
- (22) Едно ефективно средство за борба с тероризма в интернет е премахването на онлайн съдържание, което представлява публично подстрекаване към извършване на терористично престъпление. Държавите членки следва да положат всички възможни усилия да си сътрудничат с трети държави за премахването на онлайн съдържание, което представлява публично подстрекаване към извършване на терористично престъпление, от сървърите на тяхната територия. Когато обаче премахването на такова съдържание при източника не е възможно, могат да бъдат създадени и механизми за блокиране на достъпа до такова съдържание от територията на Съюза. Мерките, предприети от държавите членки в съответствие с настоящата директива за премахване на онлайн съдържание, което представлява публично подстрекаване към извършване на терористично престъпление, или, когато това не е възможно, за блокиране на достъпа до такова съдържание, биха могли да се основават на публични действия, например законосъдателни, незаконодателни или съдебни действия. В този контекст настоящата директива не засяга доброволните действия, предприемани от интернет отрасъла за предотвратяване на неправомерното използване на неговите услуги, или оказването на подкрепа за осъществяване на такива действия от държавите членки, като например откриване и сигнализиране на терористично съдържание. Независимо каква основа или метод на действие бъдат избрани, държавите членки следва да гарантират, че това осигурява подходящо равнище на правна сигурност и предвидимост за потребителите и доставчиците на услуги, както и възможност за съдебна защита в съответствие с националното право. Всякакви подобни мерки трябва да зачитат правата на крайните потребители и да спазват съществуващите правни и съдебни процедури и Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“).
- (23) Премахването, или когато това е невъзможно, блокирането на достъпа до онлайн съдържание, представляващо публично подстрекаване към извършване на терористично престъпление, в съответствие с настоящата директива, следва да не засяга правилата, определени в Директива 2000/31/EО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. По-специално, на доставчиците на услуги не следва да се налага общо задължение да контролират информацията, която пренасят или съхраняват, нито пък да търсят активно факти или обстоятелства, свидетелстващи за незаконна дейност. Освен това доставчиците на хостинг услуги не следва да носят отговорност, доколкото нямат сведения за незаконна дейност или информация и не са запознати с факти или обстоятелства, от които да е видна незаконната дейност или информация.
- (24) За ефективната борба с тероризма от решаващо значение е между компетентните органи и агенциите на Съюза да се осъществява ефикасен обмен на информация, за която компетентните органи считат, че има отношение към предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на терористични престъпления. Държавите членки следва да гарантират, че информацията се обменя ефективно и своевременно в съответствие с националното право и действащата правна рамка на Съюза, като Решение 2005/671/ПВР, Решение 2007/533/ПВР на Съвета⁽²⁾ и Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾. Когато преценяват дали да обменят имаша отношение информация, националните компетентни органи следва да имат предвид, че терористичните престъпления представляват сериозна заплаха.

⁽¹⁾ Директива 2000/31/EО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (OB L 178, 17.7.2000 г., стр. 1).

⁽²⁾ Решение 2007/533/ПВР на Съвета от 12 юни 2007 г. относно създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (OB L 205, 7.8.2007 г., стр. 63).

⁽³⁾ Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване, разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления (OB L 119, 4.5.2016 г., стр. 132).

- (25) С цел укрепване на съществуващата рамка относно обмена на информация във връзка с борбата с тероризма, установена с Решение 2005/671/ПВР, държавите членки следва да гарантират, че относимата информация, събирана от техните компетентни органи в рамките на наказателни производства, например правоприлагачи органи, прокурори или съдия-следователи, се предоставя на съответните компетентни органи на друга държава членка, за които се счита, че тази информация ще е от значение. Такава относима е информация следва да включва най-малко, по целесъобразност, информацията, която се предава на Европол или Евроист в съответствие с Решение 2005/671/ПВР. Това подлежи на правилата на Съюза за защита на данните, определени в Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, и не засяга правилата на ЕС относно сътрудничеството между компетентните национални органи в рамките на наказателни производства, като тези, установени в Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾ или Рамково решение 2006/960/ПВР.
- (26) Следва да се обменя имящата отношение информация, събирана от компетентните органи на държавите членки в рамките на наказателни производства във връзка с терористични престъпления. Под понятието „наказателно производство“ се разбират всички фази на наказателното производство — от момента, в който дадено лице е заподозряно или обвинено в извършването на престъпление, до влизането в сила на присъда, с която окончателно се установява дали лицето е извършило съответното престъпление.
- (27) Държавите членки следва да приемат мерки за защита, подкрепа и помощ, които отговарят на специфичните нужди на жертвите на тероризъм, в съответствие с Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁾ и както допълнително е определено в настоящата директива. Жертва на тероризъм е определената в член 2 от Директива 2012/29/ЕС, а именно физическо лице, което е претърпяло вреди, включително физическо, душевно или емоционално страдание или икономическа вреда, доколкото те са пряка последица от терористично престъпление, или членна семейството на лице, чиято смърт е пряка последица от терористично престъпление, и който е претърпял вреда в резултат на смъртта на въпросното лице. Членовете на семействата на оцелели жертви на тероризъм, както е посочено в посочения член, имат достъп до услуги за подкрепа на жертвите и мерки за защита в съответствие с посочената директива.
- (28) Помощта във връзка с исковете за обезщетение на жертвите не засяга, а е в допълнение към помощта, която жертвите на тероризъм получават от органите за помощ в съответствие с Директива 2004/80/ЕО на Съвета⁽⁴⁾. Това не засяга националните правила относно правното представителство за исковете за обезщетение, включително чрез механизми за правна помощ и други имащи отношение национални правила относно обезщетенията.
- (29) Държавите членки следва да гарантират, че в рамките на тяхната инфраструктура за реагиране при извънредни ситуации се осигурява цялостно покриване на специфичните потребности на жертвите на тероризъм непосредствено след терористичната атака и колкото е необходимо след това. За тази цел държавите членки могат да създадат единен и актуализиран уебсайт с целата необходима информация и център за спешна подкрепа за жертвите и членовете на техните семейства, който да осигурява психологическа първа помощ и емоционална подкрепа. Инициативите на държавите членки в това отношение следва да се подпомагат от пълноценното използване на наличните общи механизми за помощ и общите ресурси на нивото на Съюза. При услугите за подкрепа следва да се отчита фактът, че специфичните нужди на жертвите на тероризъм могат да се променят с течение на времето. В това отношение държавите членки следва да гарантират, че службите за подкрепа насочват работата си на първо място най-малко към емоционалните и психологическите нужди на най-уязвимите жертви на тероризъм, и ще уведомяват всички жертви за наличието на допълнителна емоционална и психологическа подкрепа, включително подкрепа и консултации при претърпяна травма.
- (30) Държавите членки следва да гарантират, че всички жертви на тероризъм имат достъп до информация за правата на жертвите, наличните услуги за подкрепа и схемите за обезщетение в държавата членка, в която е извършено терористичното престъпление. Съответните държави членки следва да предприемат подходящи действия за улесняване на сътрудничеството помежду си, за да гарантират, че жертвите на тероризъм, постоянно пребиваващи в държава членка, различна от тази, в която е извършено терористичното престъпление, имат реален достъп до такава информация. Освен това държавите членки следва да гарантират, че жертвите на тероризъм имат достъп до услуги за дългосрочна подкрепа в държавата членка на постоянното им пребиваване дори ако терористичното престъпление е извършено в друга държава членка.

⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (OB L 119, 4.5.2016 г., стр. 89).

⁽²⁾ Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси (OB L 130, 1.5.2014 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (OB L 315, 14.11.2012 г., стр. 57).

⁽⁴⁾ Директива 2004/80/ЕО на Съвета от 29 април 2004 г. относно обезщетението на жертвите на престъпления (OB L 261, 6.8.2004 г., стр. 15).

- (31) Както се посочва в преработената стратегия на ЕС относно борба срещу радикализацията и набирането на терористи от 2014 г. и Заключенията на Съвета на Европейския съюз и на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно засилване на действията на наказателното правосъдие в отговор на радикализацията, водеща до тероризъм и насилиствен екстремизъм от 2015 г., предотвратяването на радикализацията и набирането на терористи, включително радикализацията онлайн, изискава дългосрочен, проактивен и всеобхватен подход. Този подход следва да съчетава мерки в областта на наказателното правосъдие с политики в сферите на образоването, социалното приобщаване и интеграцията, както и осигуряване на ефективни програми за дерадикализация или прекратяване на участието и окончателен отказ или за превъзпитание, включително в контекста на местата за лишаване от свобода и пробацията. Държавите членки следва да обменят добри практики във връзка с ефективни мерки и проекти в тази област, особено по отношение на чуждестранните бойци терористи, както и завръщашите се чуждестранни бойци терористи, по целесъобразност в сътрудничество с Комисията и със съответните агенции и органи на Съюза.
- (32) Държавите членки следва да продължат да полагат усилия за предотвратяване и борба с радикализацията, водеща до тероризъм, чрез координиране и обмен на информация и опит във връзка с националните политики за превенция, както и като изпълняват и при необходимост актуализират националните си програми за превенция при отчитане на собствените си нужди, цели и способности въз основа на своя опит. Комисията следва да предоставя по целесъобразност подкрепа на националните, регионалните и местните органи за разработване на политики за превенция.
- (33) Държавите членки следва в зависимост от съответните нужди и специфични обстоятелства във всяка държава членка да предоставят подкрепа на специалистите, включително партньорите от гражданското общество, за които има вероятност да влязат в контакт с лица, податливи на радикализация. Такива мерки за подкрепа могат да включват по-специално обучение и повишаване на осведомеността с цел тези лица да придобият умения да разпознават признаките на радикализация и да работят в това отношение. Тези мерки следва да се вземат по целесъобразност в сътрудничество с частни предприятия, имащи отношение организации на гражданското общество, местни общности и други заинтересовани страни.
- (34) Доколкото целите на настоящата директива не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради необходимостта от хармонизирани правила в целия Съюз, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (35) Настоящата директива зачита принципите, признати в член 2 от ДЕС, зачита основните права и свободи и спазва принципите, признати по-конкретно в Хартата, включително тези, предвидени в дялове II, III, V и VI от нея, които включват, наред с другото, правото на свобода и сигурност, свободата на изразяване на мнение и информация, свободата на сдружаване и свободата на мисълта, съвестта и религията, общата забрана на дискриминацията, по-специално на основание на раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, правото на зачитане на личния и семейния живот и правото на защита на личните данни, принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието, обхващащи също така изискването за точност, яснота и предвидимост в наказателното право, презумпцията за невиновност, както и свободата на движение, предвидена в член 21, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и в Директива 2004/38/EО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Настоящата директива трябва да се прилага в съответствие с тези права и принципи, като се вземат предвид също Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Международният пакт за граждански и политически права и другите задължения в областта на правата на човека съгласно международното право.
- (36) Настоящата директива не засяга задълженията на държавите членки съгласно правото на Съюза по отношение на процесуалните права на заподозрените или обвиняемите в рамките на наказателното производство.
- (37) Настоящата директива не следва да променя правата, задълженията и отговорностите на държавите членки съгласно международното право, включително международното хуманитарно право. Настоящата директива не урежда дейностите на въоръжените сили по време на въоръжен конфликт, които се уреждат от международното хуманитарно право, по смисъла на тези понятия съгласно това право, и дейностите на въоръжените сили на държава при изпълнение на своите официални задължения, доколкото тези дейности се регулират от други норми на международното право.
- (38) Представянето на хуманитарни дейности от страна на безпристрастни хуманитарни организации, признати съгласно международното право, включително международното хуманитарно право, не попада в обхвата на настоящата директива, като се взема предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

⁽¹⁾ Директива 2004/38/EО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите-членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (OB L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

- (39) Въвеждането на наказателно правни мерки, приети съгласно настоящата директива, следва да бъде пропорционално на харектера и обстоятелствата на престъплението, като се спазват преследваните законни цели и необходимостта от тях в едно демократично общество и се изключват всякаакви форми на произвол, расизъм или дискриминация.
- (40) Нищо в настоящата директива не следва да се тълкува като целящо да се намали или ограничи разпространението на информация за научни, академични или журналистически цели. Изразяването на радикални, полемични или противоречиви гледни точки в публичен дебат по чувствителни политически въпроси попада извън обхвата на настоящата директива, и по-специално извън определението за публично подстрекаване към извършване на терористични престъпления.
- (41) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, тези държави членки не участват в приемането на настоящата директива и не са обвързани от нея, нито от нейното прилагане.
- (42) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.
- (43) Поради това с настоящата директива следва да се замени Рамково решение 2002/475/ПВР по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива, и да се измени Решение 2005/671/ПВР,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

С настоящата директива се установяват минимални правила по отношение на определението за престъпления и санкции в областта на терористичните престъпления, престъпленията, свързани с терористични групи, и престъпленията, свързани с терористични дейности, както и мерки за защита, подкрепа и помощ за жертвите на тероризъм.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „финансови средства“ означава активи от всякакъв вид, материални или нематериални, движими или недвижими, независимо от начина на придобиването им, а така също и правни документи или инструменти под каквато и да е форма, включително електронна или цифрова, удостоверяващи правото на собственост върху или участието в такива активи, включително банкови кредити, пътнически чекове, банкови чекове, платежни нареждания, акции, ценни книжа, облигации, менителници и акредитиви, без това изброяване да се смята за изчерпателно;
2. „юридическо лице“ означава образование, притежаващо правосубектност съгласно приложимото право, с изключение на държави или публични органи, които упражняват държавна власт, и на публични международни организации;
3. „терористична група“ означава структурирана трайна група на повече от две лица, които действат съгласувано за извършване на терористични престъпления; „структурата група“ означава група, която не е възникнала случайно за независимото извършване на дадено престъпление и в която не е необходимо да има формално разпределение на функциите между участниците, продължителност на участието или развита структура.

ДЯЛ II

ТЕРОРИСТИЧНИ ПРЕСТЬПЛЕНИЯ И ПРЕСТЬПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ТЕРОРИСТИЧНИ ГРУПИ

Член 3

Терористични пресъппления

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че следните умишлени деяния, определени за пресъппления в националното право и които поради своя характер или обстоятелства могат да нанесат сериозна вреда на дадена държава или международна организация, се определят като терористични пресъппления, когато са извършени с една от целите, изброени в параграф^o2:

- а) посегателства върху човешкия живот, които могат да предизвикат смърт;
- б) посегателства върху физическата неприкосновеност на дадено лице;
- в) отвличане или вземане на заложници;
- г) причиняване на съществени разрушения на правителствени или обществени обекти, транспортни системи, инфраструктура, включително информационни системи, неподвижни платформи на континенталния шелф, обществени места или частна собственост, които могат да застрашат човешки живот или да причинят значителни икономически вреди;
- д) отвличане на самолети, кораби или други средства за обществен транспорт или превоз на стоки;
- е) производство, притежаване, придобиване, превоз, доставяне или използване на взривни вещества или огнестрелни оръжия, включително химични, биологични, радиологични или ядрени оръжия, както и изследвания и разработване на химични, биологични, радиологични или ядрени оръжия;
- ж) замърсяване с опасни вещества, предизвикване на пожари, наводнения или експлозии, които застрашават човешкия живот;
- з) смущения или прекъсьване на снабдяването с вода, електроенергия или други основни природни ресурси, вследствие от които може да възникне опасност за живота на хората;
- и) незаконна намеса в система, както е посочено в член 4 от Директива 2013/40/EС на Европейския парламент и на Съвета (¹), в случаите, в които се прилага член 9, параграф 3 или член 9, параграф 4, буква б) или в) от посочената директива, и незаконна намеса в данни, както е посочено в член 5 от посочената Директива, в случаите, в които се прилага член 9, параграф 4, буква в) от посочената директива;
- й) заплаха за извършване на някое от деянията, изброени в букви а)—и).

2. Целите по смисъла на параграф 1 са:

- а) сериозно сплашване на населението;
- б) неправомерно принуждаване на правителство или международна организация да извърши или да се въздържи от извършването на някакво действие;
- в) сериозно дестабилизиране или разрушаване на основните политически, конституционни, икономически или социални структури на дадена държава или международна организация.

Член 4

Пресъппления, свързани с терористични групи

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че следните деяния, когато са извършени умишлено, се наказват като пресъппления:

- а) ръководене на терористична група;
- б) участие в дейностите на терористична група, включително и чрез предоставяне на информация или материални средства, или чрез финансиране под всякаква форма на нейните дейности, при съзнаване на обстоятелството, че такова участие ще допринесе за осъществяване на пресъппната дейност на терористичната група.

(¹) Директива 2013/40/EС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. относно атаките срещу информационните системи и за замяна на Рамково решение 2005/222/PВР на Съвета (OB L 218, 14.8.2013 г., стр. 8).

ДЯЛ III

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ТЕРОРИСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ

Член 5

Публично подстрекаване към извършване на терористично престъпление

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че разпространението или предоставянето по друг начин на обществеността чрез всякакви средства, независимо дали са онлайн или офлайн, на послание с цел подобуждане към извършването на някое от престъпленията, изброени в член 3, параграф 1, букви а) — и), когато това поведение, пряко или непряко, например чрез възхваляване на терористични актове, призовава към извършване на терористични престъпления, като по този начин създава опасност от извършване на едно или повече такива престъпления, се наказва като престъпление, когато е извършено умишлено.

Член 6

Набиране с цел тероризъм

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че склоняването на друго лице да извърши или да допринесе за извършването на някое от престъпленията, изброени в член 3, параграф 1, букви а) — и) или в член 4, се наказва като престъпление, когато е извършено умишлено.

Член 7

Предоставяне на обучение с цел тероризъм

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че предоставянето на указания за направата или използването на взривни вещества, огнестрелни или други оръжия, вредни или опасни вещества, или за други специални методи или спосobi с цел извършване или допринасяне за извършването на някое от престъпленията, изброени в член 3, параграф 1, букви а) — и), със съзнанието, че предоставените познания са предназначени да бъдат използвани за тази цел, се наказва като престъпление, когато е извършено умишлено.

Член 8

Получаване на обучение с цел тероризъм

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че получаването на указания за направата или използването на взривни вещества, огнестрелни или други оръжия, вредни или опасни вещества, или за други специални методи или спосobi с цел извършване или допринасяне за извършването на някое от престъпленията, изброени в член 3, параграф 1, букви а) — и), се наказва като престъпление, когато е извършено умишлено.

Член 9

Пътуване с цел тероризъм

1. Всяка държава членка взема необходимите мерки, за да гарантира, че пътуването до държава, различна от посочената държава членка, с цел извършване или допринасяне за извършването на терористично престъпление, както е посочено в член 3, с цел участие в действията на терористична група при съзнаване на факта, че такова участие ще допринесе за осъществяване на престъпната дейност на терористичната група, както е посочено в член 4, или с цел предоставяне или получаване на обучение с цел тероризъм, както е посочено в членове 7 и 8, се наказва като престъпление, когато е извършено умишлено.

2. Всяка държава членка взема необходимите мерки, за да гарантира, че умишленото извършване на някое от следните деяния се наказва като престъпление:

- a) пътуване до тази държава членка с цел извършване или допринасяне за извършването на терористично престъпление, както е посочено в член 3, с цел участие в действията на терористична група при съзнаване на факта, че такова участие ще допринесе за осъществяване на престъпната дейност на терористичната група, както е посочено в член 4, или с цел предоставяне или получаване на обучение с цел тероризъм, както е посочено в членове 7 и 8; или
- b) подготвителни действия, предприети от лице, влизашо в тази държава членка с намерението да извърши или да допринесе за извършването на терористично престъпление, както е посочено в член 3.

Член 10**Организиране или подпомагане по друг начин на пътуване с цел тероризъм**

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че всяко действие, свързано с организиране или подпомагане на нечие пътуване с цел тероризъм, както е посочено в член 9, параграф 1 и член 9, параграф 2, буква а), със съзнанието, че предоставената помощ е с такава цел, се наказва като престъпление, когато е извършено умишлено.

Член 11**Финансиране на тероризма**

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че предоставянето или набирането на финансови средства по какъвто и да било начин, пряко или косвено, с намерението те да бъдат използвани или със съзнанието, че те ще бъдат използвани, изцяло или частично, за да бъде извършено или да се допринесе за извършването на някое от престъпленията, посочени в членове 3—10, се наказва като престъпление, когато е извършено умишлено.

2. Когато финансирането на тероризма, посочено в параграф 1 от настоящия член, се отнася до някое от престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 9, не е необходимо финансовите средства да бъдат действително използвани, изцяло или частично, за да бъде извършено или да се допринесе за извършването на някое от тези престъпления, нито е необходимо извършителят да знае за кое конкретно престъпление или престъпления ще се използват финансовите средства.

Член 12**Други престъпления, свързани с терористични дейности**

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията, свързани с терористични дейности, включват следните умишлени деяния:

- а) квалифицирана кражба с цел да се извърши някое от престъпленията, изброени в член 3;
- б) изнудване с цел да се извърши някое от престъпленията, изброени в член 3;
- в) изготвяне или използване на фалшиви административни документи с цел да се извърши някое от престъпленията, изброени в член 3, параграф 1, букви а)—и), член 4, буква б) и член 9.

ДЯЛ IV**ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ, СВЪРЗАНИ С ТЕРОРИСТИЧНИТЕ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА, СВЪРЗАНИ С ТЕРОРИСТИЧНИ ГРУПИ, И ПРЕСТЪПЛЕНИЯТА, СВЪРЗАНИ С ТЕРОРИСТИЧНИ ДЕЙНОСТИ****Член 13****Връзка с терористични престъпления**

За да бъде наказуемо деянието, посочено в член 4 или в дял III, не е необходимо действително да е било извършено терористично престъпление, нито е необходимо, доколкото се отнася до престъпленията, посочени в членове 5—10 и член 12, да се установи връзка с друго конкретно престъпление, предвидено в настоящата директива.

Член 14**Помагачество, подбудителство и опит**

- 1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че помагачеството при престъпленията, посочени в членове 3—8, 11 и 12, е наказуемо.
- 2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че подбудителството към някое от престъпленията, посочени в членове 3—12, е наказуемо.
- 3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че опитът за извършване на някое от престъпленията, посочени в членове 3, 6, 7, член 9, параграф 1, член 9, параграф 2, буква а) и членове 11 и 12, с изключение на притежаването по член 3, параграф 1, буква е) и престъплението по член 3, параграф 1, буква й), е наказуем.

Член 15**Наказания за физически лица**

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по членове 3—12 и член 14 подлежат на ефективни, пропорционални и възприращи наказателноправни санкции, които могат да доведат до предаване или екстрадиция.

2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че за терористичните престъпления по член 3 и престъпленията по член 14, доколкото те са свързани с терористични престъпления, е предвидено наказание лишаване от свобода, което е по-тежко от предвиденото в националното право за подобни престъпления, извършени при липса на специалната цел, която се изисква съгласно член 3, освен ако предвиденото наказание вече е максимално допустимото съгласно националното право.

3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че за престъпленията, изброени в член 4, е предвидено наказание лишаване от свобода с максимален размер не по-малък от петнадесет години за престъплението по член 4, буква а) и не по-малък от осем години за престъпленията по член 4, буква б). Когато терористичното престъпление, посочено в член 3, параграф 1, буква й), е извършено от лице, което ръководи терористична група, както е посочено в член 4, буква а), максималният размер на наказанието е не по-малък от осем години.

4. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че когато престъпление по член 6 или член 7 е насочено към дете, това може, в съответствие с националното право, да бъде взето предвид при определянето на наказанието.

Член 16**Смекчаващи обстоятелства**

Държавите членки могат да вземат необходимите мерки, за да гарантират, че посочените в член 15 наказания може да бъдат намалени, ако извършителят:

- a) се откаже от извършване на терористична дейност и
- b) предостави на административните или съдебните органи информация, която при други обстоятелства те не биха могли да получат, като им помага:
  - i) да предотвратят или ограничат последиците от престъплението;
  - ii) да установят самоличността или да подведат под наказателна отговорност други извършители;
  - iii) открият доказателства; или
  - iv) да възпрепятстват извършването на други престъпления, посочени в членове 3—12 и в член 14.

Член 17**Отговорност на юридическите лица**

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да носят отговорност за престъпленията, посочени в членове 3—12 и в член 14, извършени в тяхна полза от лице, което действа самостоятелно или като член на орган на юридическото лице и което заема ръководна длъжност в това юридическо лице, и въз основа на:

- a) право да представлява юридическото лице;
- b) право да взема решения от името на юридическото лице;
- b) право да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.

2. Държавите членки вземат и необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да носят отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1 от настоящия член, е направила възможно извършването на някое от престъпленията, посочени в членове 3—12 и в член 14, в полза на съответното юридическо лице от физическо лице на негово подчинение.

3. Отговорността на юридическите лица съгласно параграфи 1 и 2 от настоящия член не изключва наказателно преследване срещу физически лица, които са извършители, подбудители или помагачи във връзка с престъплението, посочени в членове 3—12 и в член 14.

Член 18

Санкции за юридическите лица

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че на дадено юридическо лице, което носи отговорност съгласно член 17, се налагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции, което включва глоби с наказателно-правен или друг характер, като могат да бъдат предвидени и други санкции, като:

- а) лишаване от правото да се ползва от публични облаги или помощи;
- б) временно или постоянно лишаване от правото да упражнява търговска дейност;
- в) поставяне под съдебен надзор;
- г) съдебна заповед за ликвидация;
- д) временно или постоянно закриване на обекти, използвани за извършване на престъплението.

Член 19

Компетентност и наказателно преследване

1. Всяка държава членка взема необходимите мерки, за да установи своята компетентност по отношение на престъплението, посочени в членове 3 — 12 и в член 14, когато:

- а) престъплението е извършено изцяло или частично на нейна територия;
- б) престъплението е извършено на борда на плавателен съд под нейното знаме или на въздухоплавателно средство, регистрирано в същата държава;
- в) извършителят е неин гражданин или пребивава постоянно на нейна територия;
- г) престъплението е извършено в полза на юридическо лице, установено на нейна територия;
- д) престъплението е извършено срещу институциите или населението на въпросната държава членка или срещу институция, орган, служба или агенция на Съюза със седалище в тази държава членка.

Всяка държава членка може да разшири своята компетентност, ако престъплението е извършено на територията на друга държава членка.

2. Всяка държава членка може да включи в обхвата на своята компетентност предоставянето на обучение с цел тероризъм, посочено в член 7, когато извършителят предоставя обучение на нейни граждани или на лица, постоянно пребиваващи на нейна територия, в случаите, когато параграф 1 от настоящия член не е приложим. Държавата членка уведомява Комисията за това.

3. Когато дадено престъпление попада в компетентността на повече от една държава членка и всяка от заинтересованите държави членки може законосъобразно да започне наказателно преследване на основание на едни и същи факти, заинтересованите държави членки си сътрудничат, за да решат коя от тях ще проведе наказателното преследване срещу извършителите на престъплението с цел, ако е възможно, наказателното производство да се проведе в една държава членка. За целта държавите членки могат да се обърнат към Евроист, за да улеснят сътрудничеството между своите съдебни органи и координацията на техните действия.

Отчитат се следните обстоятелства:

- а) държавата членка е тази, на чиято територия е извършено престъплението,
- б) държавата членка е тази, чийто гражданин е извършителят или където извършителят пребивава постоянно,
- в) държавата членка е държавата на произход на жертвите,
- г) държавата членка е тази, на чиято територия е открит извършителят.

4. Всяка държава членка предприема необходимите мерки за установяване на своята компетентност във връзка с престъпленията по членове 3 — 12 и член 14, в случай че откаже да предаде или да екстрадира в друга държава членка или трета държава лице, което е заподозряно или осъдено за някое от тези престъпления.

5. Всяка държава членка гарантира, че нейната компетентност обхваща случаите, в които престъпленията по членове 4 и 14 са извършени изцяло или частично на нейна територия, без оглед на това къде терористичната група е установена териториално или осъществява своята престъпна дейност.

6. Настоящият член не изключва упражняването на компетентността по наказателноправни въпроси, предвидена от държавата членка в съответствие с националното ѝ право.

Член 20

Спосobi за разследване и конфискация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че на лицата, структурите и службите, отговорни за разследването или наказателното преследване на престъпленията, посочени в членове 3 — 12, са предоставени ефективни способи за разследване, каквито се използват в случаи на организирана престъпност или други случаи на тежки престъпления.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че техните компетентни органи обезпечават или конфискуват, според случая, в съответствие с Директива 2014/42/EU на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, облагите, произтичащи от, или средствата на престъплението, използвани за или предназначени да бъдат използвани за извършване на или за съчастие в извършването на някое от престъпленията, посочени в настоящата директива.

Член 21

Мерки против онлайн съдържание, представляващо публично подстрекаване

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират бързото премахване на онлайн съдържание, за което е предоставен хостинг на тяхна територия и което представлява публично подстрекаване към извършване на терористично престъпление, както е посочено в член 5. Те се стремят да постигнат и премахването на такова съдържание, за което е предоставен хостинг извън тяхната територия.

2. Когато премахването на съдържанието, посочено в параграф 1, е невъзможно при източника, държавите членки могат да предприемат мерки за блокиране на достъпа от страна на ползвашите интернет на тяхната територия до такова съдържание.

3. Мерките за премахване и блокиране трябва да се установяват посредством прозрачни процедури и да осигуряват подходящи гаранции, по-специално за да се гарантира, че тези мерки са ограничени до това, което е необходимо и пропорционално, и потребителите се информират за причините за тези мерки. Гаранциите във връзка с премахването и блокирането трябва да включват и възможността за съдебна защита.

Член 22

Изменения на Решение 2005/671/ПВР

Решение 2005/671/ПВР се изменя, както следва:

1) В член 1 буква а) се заменя със следното:

„а) „терористични престъпления“: престъпленията, посочени в Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета^(*);

(*) Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма и за замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета, и за изменение на Решение 2005/671/ПВР на Съвета (OB L 88, 31.3.2017 г., стр. 6).“;

2) Член 2 се изменя, както следва:

а) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че имащата отношение информация, събрана от нейните компетентни органи в рамките на наказателни производства във връзка с терористични престъпления, се предоставя — както при поискване, така и спонтанно, и в съответствие с националното право и съответните международни правни инструменти — във възможно най-кратък срок на компетентните органи на друга

(¹) Директива 2014/42/EU на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (OB L 127, 29.4.2014 г., стр. 39).

държава членка, в която информацията може да се използва за предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на посочените в Директива (ЕС) 2017/541 терористични престъпления във въпросната държава членка.“;

6) добавят се следните параграфи:

„7. Параграф 6 не се прилага, когато обменът на информация би застрашил разследвания, които са в ход, или безопасността на дадено лице, нито пък когато това би било против основните интереси в областта на сигурността на засегнатата държава членка.“

8. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че при получаване на информацията, посочена в параграф 6, техните компетентни органи вземат по целесъобразност навременни мерки в съответствие с националното право.“

Член 23

Основни права и свободи

1. Настоящата директива не води до изменение на задълженията за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 от ДЕС.

2. Държавите членки могат да определят условията, налагани от и съответстващи на основните принципи за свободата на пресата и другите средства за масово осведомяване, които уреждат правата и задълженията, както и процесуалните гаранции за печата и другите средства за масово осведомяване, когато тези условия се отнасят до определянето или ограничаването на отговорността.

ДЯЛ V

РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЗАЩИТАТА, ПОДКРЕПАТА И ПРАВАТА НА ЖЕРТВИТЕ НА ТЕРОРИЗЪМ

Член 24

Помощ и подкрепа за жертвите на тероризъм

1. Държавите членки гарантират, че разследването или наказателното преследване на престъпленията, попадащи в обхвата на настоящата директива, не зависят от изявление или обвинение, направено от жертва на тероризъм или друго лице, засегнато от престъплението, поне когато съответните действия са извършени на тяхна територия.

2. Държавите членки гарантират наличието на услуги за подкрепа, насочени към специфичните нужди на жертвите на тероризъм, в съответствие с Директива 2012/29/EU, и достъп на жертвите на тероризъм до тях непосредствено след терористично нападение и докогато е необходимо. Такива услуги се предоставят в допълнение към или като неразделна част от общите услуги за подкрепа на жертвите, които могат да ползват съществуващите структури, предоставящи специализирана подкрепа.

3. Службите за подкрепа разполагат с възможността да осигуряват помощ и подкрепа на жертвите на тероризъм в съответствие с техните специфични нужди. Услугите са поверителни, бесплатни и лесно достъпни за всички жертви на тероризъм. Те включват по-специално:

- а) емоционална и психологическа подкрепа, като например подкрепа при претърпяна травма и консултации;
- б) предоставяне на съвети и информация по всички съответни правни, практически и финансови въпроси, включително съдействие за упражняване на правото на информация от страна на жертвите на тероризъм, както е установено в член 26;
- в) оказване на помощ при искове относно обезщетения за жертвите на тероризъм, предвидени в националното право на съответната държава членка.

4. Държавите членки гарантират, че съществуват механизми или протоколи, позволяващи привеждането в действие на услуги за подкрепа на жертвите на тероризъм в рамките на националните инфраструктури за реагиране при спешни ситуации. Тези механизми или протоколи предвиждат координация на съответните власти, агенции и органи с цел да се отговори по всеобхватен начин на нуждите на жертвите и членовете на техните семейства непосредствено след терористично нападение и докогато е необходимо, включително адекватни средства за улесняване на идентификацията и комуникацията с жертвите и техните семейства.

5. Държавите членки осигуряват подходящо медицинско лечение на жертвите на тероризъм непосредствено след терористично нападение и докогато е необходимо. Държавите членки си запазват правото да организират предоставянето на медицински грижи на жертвите на тероризъм в съответствие с националните системи за здравеопазване.

6. Държавите членки гарантират, че жертвите на тероризъм разполагат с достъп до правна помощ в съответствие с член 13 от Директива 2012/29/EС, когато имат статут на страна в наказателно производство. Държавите членки гарантират, че тежестта и обстоятелствата на престъплението са надлежно отразени в условията и процедурите на правилата, съгласно които жертвите на тероризъм имат достъп до правна помощ в съответствие с националното право.

7. Настоящата директива се прилага в допълнение към и без да се засягат мерките, определени в Директива 2012/29/EС.

Член 25

Заштита на жертвите на тероризъм

Държавите членки гарантират наличието на мерки за защита на жертвите на тероризъм и членовете на семействата им в съответствие с Директива 2012/29/EС. При определянето на това дали и до каква степен те следва да се ползват от мерки за защита в хода на наказателното производство, се обръща особено внимание на риска от сплашване и отмъщение и на необходимостта да се защитят достойнството и физическата неприкосновеност на жертвите на тероризъм, включително по време на разпит и при даване на показания.

Член 26

Права на жертвите на тероризъм, които пребивават постоянно в друга държава членка

1. Държавите членки гарантират, че жертвите на тероризъм, които пребивават постоянно в държава членка, различна от тази, в която е извършено терористичното престъпление, имат достъп до информация относно своите права, наличните услуги за подкрепа и схеми за обезщетение в държавата членка, в която е извършено терористичното престъпление. Във връзка с това съответните държави членки предприемат подходящи действия за улесняване на сътрудничеството между своите компетентни органи или образувания, предоставящи специализирана подкрепа, за да гарантират реалния достъп на жертвите на тероризъм до тази информация.

2. Държавите членки гарантират, че всички жертви на тероризъм имат достъп до услугите за помощ и подкрепа, както е установено в член 24, параграф 3, букви а) и б), на територията на държавата членка, в която пребивават постоянно, дори ако терористичното престъпление е извършено в друга държава членка.

ДЯЛ VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 27

Замяна на Рамково решение 2002/475/ПВР

Настоящата директива заменя Рамково решение 2002/475/ПВР по отношение на държавите членки, обвързаните от настоящата директива, без да се засягат задълженията на тези държави членки по отношение на сроковете за транспортиране на това рамково решение в националното право.

За държавите членки, обвързани от настоящата директива, позоваванията на Рамково решение 2002/475/ПВР се считат за позовавания на настоящата директива.

Член 28

Транспортиране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива до 8 септември 2018 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 29

Докладване

1. До 8 март 2020 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на степента, в която държавите членки са взели необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива.

2. До 8 септември 2021 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с оценка на добавената стойност на настоящата директива по отношение на борбата с тероризма. Докладът обхваща също въздействието на настоящата директива върху основните права и свободи, включително върху принципа на недискриминация, принципите на правовата държава и равнището на оказваната защита и помощ на жертвите на тероризъм. Комисията взема предвид информацията, предоставена от държавите членки съгласно Решение 2005/671/ПВР, както и всяка друга съответна информация относно упражняването на правомощията съгласно законите за борба с тероризма във връзка с транспортирането и прилагането на настоящата директива. Въз основа на тази оценка Комисията при необходимост взема решение относно подходящите последващи действия.

Член 30

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 31

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на 15 март 2017 година.

За Европейския парламент

Председател

A. TAJANI

За Съвета

Председател

I. BORG